

Juan Luis Cebrián. El conseller delegat del grup Prisa i ex-director d'*El País* va inaugurar el setè Congrés de Mitjans de Comunicació.

D'Internet al canvi de civilització

La setena edició del Congrés de Mitjans de Comunicació ha estat dedicada a la cultura digital i a la societat de la informació. Aquest congrés ha servit per reflexionar, des d'un punt de vista multidisciplinar, sobre els canvis que afecten la producció cultural.

“L'any 2005 hi haurà mil milions d'internautes en la xarxa: què serà dels cinc mil milions restants?” es va preguntar Juan Luis Cebrián, conseller delegat del grup Prisa, que va inaugurar el Congrés de Mitjans de Comunicació que, sota el títol de “Cultura digital i societat de la informació”, es va celebrar en el marc

dels 27 Premis Octubre a València.

Els coordinadors de les sessions, Josep Gifreu, professor de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), i Joan Manuel Tresserras, de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), van proposar un programa ambiciós per intentar abordar els reptes que planteja la revolució digital en un món de potencialitats inabastable. En aquest sentit es pot

dir que la cultura digital forma part de la societat global que es configura, que ja és coneguda com a societat de la informació, i que es fa evident amb la xarxa de xarxes que és Internet.

Cebrián va aportar més xifres per a la reflexió: “Actualment hi ha uns cent vint milions d'internautes a tot el món, dels quals la meitat són dels EUA, l'altra meitat d'Europa, Canadà i el Japó”. Les dades, que il·lustraven la conferència “*Riesgos y venturas de la sociedad global de la información*”, constataren que els canvis en què estem immersos i que configuren aquesta societat de la informació són de tal envergadura que, segons Cebrián, “no estem davant d'un canvi d'època, sinó d'un canvi de civilització”. L'autor del llibre *La xarxa*, també va introduir nous conceptes per a l'anàlisi com el “dualisme social”, i va explicar que “la implantació accelerada i no uniforme de la societat de la informació aprofundeix en la dualitat entre rics i pobres”.

En un moment del seu discurs també va advertir que “la societat de la informació no camina cap a la reflexió”, més aviat “integrarà l'espectacle”. I que ens preparem, perquè “els aspectes comercials ho inundaran tot”. Juan Luis Cebrián, finalment, va advertir dels perills que comporta “assimilar la introducció de les noves tecnologies de la comunicació i la informació sense ser-ne conscients”.

En una de les sessions dedicades a l'impacte de la convergència tecnològica es va parlar de les potencialitats d'Internet com “una eina de comunicació inestimable per a les empreses, les institucions i les persones en general”, tal i com va explicar Xavier Garcia, de l'Institut Català de Tecnologia, que va proposar parlar de “societat del coneixement” davant de “la necessitat d'aprendre a saber en la societat de la informació”.

Josep Maria Català, comunicòleg i professor de la UAB, va explicar que “l'ordinador és una màquina que ha fet confluïr l'art i la ciència”, i que això ha permès que “la ciència no sigui tan freda” i “l'art sigui més didàctic”. Amb aquest raonament, va defensar l'ús de la màquina com una eina més per al pensament. La universitat ha estat un dels factors claus en la projecció de les noves tecnologies de la comunicació. Les intervencions de

Monserrat Llinés, comunicòloga i vice-rectora de la UAB, i de Francesc Fernández Beltran, director de Comunicació i Publicacions de la Universitat Jaume I de Castelló, van servir per posar de manifest que les universitats del nostre país estan al capdavant de les innovacions tecnològiques. Totes dues universitats van exposar projectes concrets i ambiciosos d'ús de la telemàtica, com ara: la docència a distància, aules interactives, campus virtuals, publicacions multimèdia en CD Rom i en xarxa, bases de dades.

En una altra taula rodona dedicada als operadors, Miguel Clemente, de Telefònica, i Josep Lluís Sòria, de Retevisión, van explicar com s'està afrontant la convergència de les tecnologies en les respectives empreses. Clemente va aportar algunes experiències concretes dutes a terme al País Valencià en el camp de l'educació, la sanitat, l'administració i els ciutadans quan va explicar el projecte telemàtic In-

foville implantat a Villena (Alt Vinalopó) que ara s'estendrà a altres ciutats valencianes. Sòria va exposar el pla d'expansió i de serveis de Retevisión i, com s'està configurant un hipersector multimèdia que "produeix continguts, proporciona les xarxes de transport i dona accés als usuaris".

En el desenvolupament de les diverses taules rodones del congrés s'ha posat de manifest que la revolució digital obre un nou món de potencialitats en el camp de la creació, la comunicació, la producció de cultura, el lleure, la informació i l'espectacle. Tenint en compte això, els mitjans convencionals –premsa, ràdio i televisió– i els sistemes tradicionals de producció cultural –des del cinema al teatre, però també la indústria editorial i discogràfica– troben en aquesta fase tecnològica un horitzó apassionant d'explotació i de realitzacions innovadores.

Lluís Reales, periodista i professor

de la UAB, va reivindicar en la taula rodona sobre els nous serveis que poden oferir els nous mitjans, "la necessitat de consolidar la creativitat i les iniciatives que es duen a terme al nostre país" que haurien de servir per fer un paper actiu en aquesta nova societat que s'imposa. En la mateixa taula, Vicent Partal, director de Vilaweb, va explicar que la digitalització redueix els costos de producció, però va criticar "l'economització que es fa quan es parla del futur dels mitjans de comunicació" en relació amb la integració de

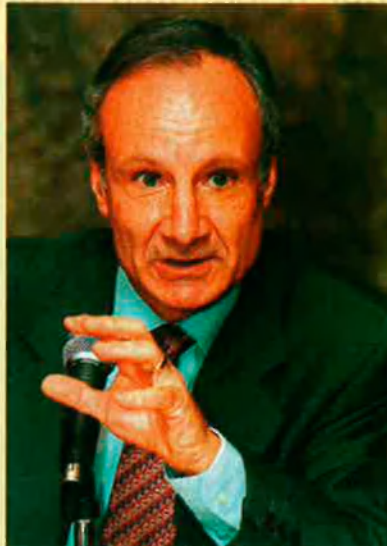
Amb la intenció d'exposar les relacions i les contradiccions que s'estableixen entre la digitalització i les ciències socials, Lluís Bonet, economista de la Universitat de Barcelona (UB), va parlar de com les noves tecnologies estan modificant els processos de producció i organització empresarials. Bonet va reivindicar un ús intel·ligent de les noves tecnologies de la informació i va diferenciar la condició de ser simples compradors de tecnologia de la necessitat d'utilitzar-la: "Hauríem de ser capaços d'utilitzar la

tecnologia en funció dels nostres interessos". En la mateixa taula rodona sobre les ciències socials, Jordi Sánchez, director adjunt de la Fundació Jaume Bofill, va explicar que "les noves tecnologies són un element necessari per provocar un revulsiu", referint-se a la necessitat de desenvolupar el sistema polític actual i d'aprofundir en la democràcia.

La traca final del congrés va reunir Joan Majó, Miquel

Puig i Manuel Parés en una taula rodona amb el títol d'"Entre el mercat i l'interès públic". Majó, president del *Information Society Forum* europeu i ex-ministre d'Indústria, va defensar el lliure mercat en la producció i oferta de continguts per a les xarxes d'informació i, en canvi, la titularitat pública de les xarxes de telecomunicacions. En canvi, Miquel Puig, comissionat per a la Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya, va posar més l'accent en la lliure competència en tots els àmbits, però regulant la qualitat dels continguts des dels governs. I des d'un punt de vista ètic, Manuel Parés, catedràtic de la UAB, va contestar els altres dos ponents dient que cal fer front al "pensament únic" i equilibrar el poder dels grans grups de comunicació posant límits al lliure mercat.

Francesc Vila

Miquel Puig (esquerra) i Joan Majó (dreta). Dues visions pròximes però diferenciades de la regulació del lliure mercat en la societat de la informació.

les tecnologies de la informació en els mitjans de comunicació actuals. El responsable del diari electrònic *Vilaweb* va defensar les petites empreses de comunicació com a alternativa viable als grans mitjans de comunicació tradicionals "ofegats pels grans costos de producció que han d'afrontar".

TVC, abans TV3. Des d'un punt de vista diferent, Pere Vila, subdirector de Televisió de Catalunya, va exposar el projecte de TVC per afrontar i integrar les tecnologies de la informació en els processos de producció i difusió dels canals que ofereix via terra i via satèl·lit l'ens públic de TVC. "Abans TV3 era el nom de l'empresa –va explicar–. Ara és només un dels canals de televisió, perquè a més hi ha el Canal 33, TVCSat... i molts més 'paquets' diferents amb continguts similars que es distribueixen per satèl·lit, per cable, per la xarxa terrena..."